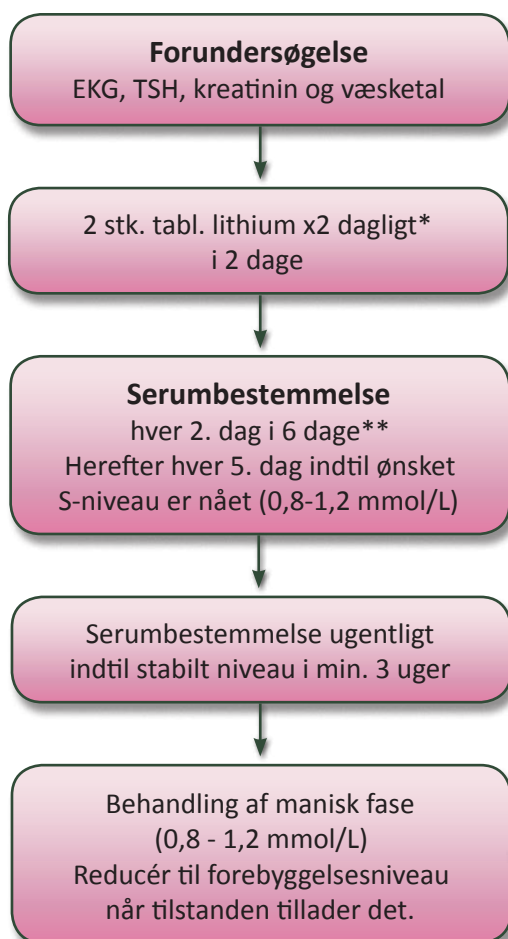

Lithiumbehandling

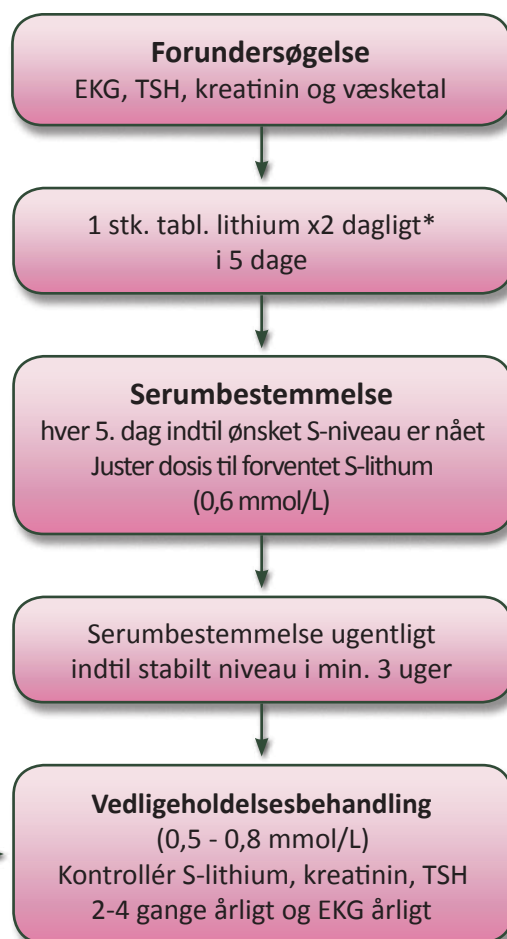
Generelt

- Lithium er ved korrekt brug et sikkert og effektivt lægemiddel.
- Seponering af lithiumbehandling bør ske ved aftrapning over måneder for at mindske risikoen for tilbagefald.
- Lithium reducerer risikoen for suicidium ved patienter med affektiv sindslidelse.
- Lithiumpræparater: Lithiumcitrat (6 mmol lithium pr. tabl.) og lithiumcarbonat (8,1 mmol lithium pr. tabl.). Klinisk er der ingen væsentlig forskel.
- For brug af lithium under graviditet og amning, se DSKP *action card* om *Psykofarmakologisk behandling under graviditet og amning*.

Behandling af akut mani

Anden behandling

* Forsigtighed tilrådes ved behandling af ældre samt patienter med nedsat nyrefunktion.

** Værdier > 1,2 mmol/L bør medføre pausering og dosisreduktion.

Dosering og serumbestemmelse

- S-lithium er ligefrem proportional med dosis, hvorfor fordobling af dosis medfører fordobling af serumkoncentrationen.
- Dosis justeres efter serumniveau samt afvejning af klinisk effekt og bivirkninger. Klinisk respons og tolerabilitet kan således retfærdiggøre højere eller lavere S-niveauer end rekommanderet.
- Serumbestemmelse måles 12 timer ($\pm$ 1 time) efter seneste medicinindtagelse, og udføres som udgangspunkt først når steady-state er opnået efter ca. 5 dage (akut manibehandling og mistanke om forgiftning er dog undtagelser.)
- Dosering én gang i døgnet medfører 12-timers serumværdier der er ca. 20% højere end ved dosering to gange i døgnet.

Indikation og serumniveau

- Stemningsstabiliserende (S-lithium 0,5-0,8 mmol/L): Forebyggende mod depression og mani ved bipolar affektiv sindslidelse eller skizoaffektiv sindslidelse.
- Akut behandling af bipolar depression (S-lithium 0,5-0,8 mmol/L).
- Akut mani behandling (S-lithium 0,8-1,2 mmol/L).
- Potensering af antidepressiv behandling ved unipolar depression (S-lithium >0,4 mmol/L).
- Forebyggende ved recidiverende unipolar depression (S-lithium 0,5-0,8 mmol/L).
- Lithium kan også anvendes som aggressionsdæmpende behandling, som forebyggende behandling ved Hortons hovedpine og til stimulering af knoglemarv ved clozapin-induceret neutropeni (>0,4mmol/L).

Forgiftning

- Forgiftning optræder hyppigt ved saltfattig diæt og ved dehydrering, fx i forbindelse med operation, hede, opkastning og diarré.
- **Symptomer:** Grov tremor, sløvhed, søvnighed, dysartri, muskeltræknings, usikker gang, hyperrefleksi, fascikulationer, muskelsvaghed, kvalme og diarré.
- Forgiftningssymptomer opstår typisk ved S-lithium >2,0 mmol/L, men kan ved særligt følsomme individer, fx ældre, optræde ved væsentligt lavere niveauer (også indenfor normal S-koncentration).
- **Behandling:** Pausér lithium. Væske og elektrolytterapi og i svære tilfælde hæmodialyse (S-lithium >3,0 mmol).

Særlige komplikationer

- Lithium kan forårsage stofskifteforstyrrelser, hvorfor monitorering af TSH anbefales. Hypothyreoidisme kontraindicerer ikke behandling med lithium, men substitutionsbehandling med Eltroxin kan være nødvendigt. Udeluk anden årsag, fx thyroiditis.
- Ved tremor overvej dosisreduktion eller omlægning til dosering to gange i døgnet. Alternativt non-selektiv betablokker fx tabl. propranolol 10 mg x 2 evt. stigende op til 80 mg x 2 ved manglende effekt.
- Lithiumbehandling kan medføre kroniske nyreskader. Ved kreatininforhøjelse og/eller svære tilfælde af polyuri bør patienten henvises til nefrologisk udredning.
- Nefrogen diabetes insipidus udvikles hos 10% af patienter i langtidsbehandling med lithium, og skyldes nedsat følsomhed for antidiuretisk hormon i nyrene. Tilstanden kan behandles med et thiazid diuretikum.
- Lithium kan forlænge QT_C-intervallet, jvf. DSKP *action card* om *Forlænget QT_C*. Lithium kan give ukarakteristiske T-taks-forandringer, hvis kliniske betydning er uvis.
- Ved symptomer på hypercalcæmi (træthed, delir og bradykardi) bør s-calcium måles. Hypercalcæmi kan være lithium induceret og bør føre til endokrinologisk udredning.

Lithiuminteraktioner

Lithium udskilles udelukkende renalt, hvorfor lithiumkoncentrationen øges af stoffer, som hæmmer den renale clearance. Følgende kan medføre øget S-lithiumkoncentration:

- ACE-hæmmere
- Angiotensin II antagonister
- Dehydrering
- Metronidazol
- NSAID
- Thiaziddiuretika

Samtidig behandling med antipsykotika og lithium øger risikoen for ekstrapyramidale bivirkninger.

Bivirkninger

Hyppige > 10 %

Nefrogen diabetes insipidus
Vægtøgning

Almindelige 1-10%

Acne
Diarré
EEG forandringer
Ekstra pyramidale bivirkninger
Hyperparatyreose
Hypertyreose
Konfusion
Kvalme
Myxødem (hypothyreose)
Polydipsi
Polyuri
Struma
T-taks forandringer
Tremor
Tyrotoksikose
Ødem

Sjældne < 1 %

Alopecia
Arytmi
AV- blok
Hovedpine
Malignt neuroleptikasyndrom
Muskelsvaghed
Nefropati
Psoriasis
Svimmelhed

